

Repetitorium vyšších rostlin 7

Vít Grulich

Asteraceae

- součást asteridové větve dvouděložných
 - považovány za nejodvozenější čeleď
- nejbližše příbuzné Campanulaceae
 - inulin
 - tendence k složitému květenství
 - biologický květ
 - laterální srůstání prašníků
 - výrazná protandrie

Asteraceae

- byliny
- polokeře
 - výjimečně liány
 - vzácně větší keře nebo stromy
 - vzácně sukulenty

Kleinia neriifolia
www.biologie.uni-regensburg.de

Senecio rowleyanus
www.natur.jardin.free.fr

Asteraceae

- listy velmi rozmanité
 - střídavé nebo vstřícné
 - jednoduché, členěné, složené
 - palisty chybějí

Asteraceae

- květenství úbor (biologický květ)
 - odvozeno od hroznu
 - úbory rozmanité velikosti
 - velmi velké
 - *Helianthus annuus*
 - jednokvěté
 - *Echinops*

Asteraceae

- úbory uspořádaný v květenství
 - nejčastěji hrozen nebo lata
 - řidčeji chocholík
 - Achillea
 - nebo vrcholičnatá lata
 - Echinops

Asteraceae

- opylování převážně hmyzem
 - druhotně větrem
 - Artemisia

Artemisia vulgaris
www.atlas-roslin.pl

Asteraceae

- zákrov
 - vytrvalý
 - zpravidla střechovitý
 - někdy zbarvený
- někdy listeny na lůžku úboru
 - plevky
- lůžko úboru
 - ploché
 - vyklenuté

Helichrysum bracteatum
www.hardyplants.com

Asteraceae

- pohlavnost květů rozmanitá
 - oboupohlavné
 - samčí
 - samičí
 - sterilní

Asteraceae

- kalich přeměněný
 - zpravidla chmýr
 - řidčeji blanitý lem
 - někdy chybí

Taraxacum sp.
www.ruhr-uni-bochum.de

Asteraceae

- koruna srostlá
- 3 typy
- trubkovité
 - aktinomorfní
- nálevkovité
 - někdy dvoupyské
- jazykovité
 - zygomorfní
 - jazyk z 3 nebo 5 původních lístků

Mutisia lanata
www.nybg.org

Asteraceae

- tyčinek 5
 - přirůstají nitkami ke koruně
 - srůstají laterálně prašníky
 - introrzní
- u apomiktických typů
 - pyl se někdy nevyvíjí
 - někdy pylová zrna poškozená/nepravidelná

Asteraceae

- gynecium cenokarpní, z 2 plodolistů
 - vždy 1 vajíčko
 - placenta bazální
- čnělka prorůstá prašníkovou trubičkou
 - vymetací chlupy
 - dvouklanná blizna
 - laloky se posléze vytáčejí ven
 - „náhradní“ autogamie

Asteraceae

- častá apomixe
 - aposporie i diplosorie
 - složité druhové komplexy
 - při fakultativní apomixi vznik hybridních rojů

Asteraceae

- časté silice
- latex
- alkaloidy výjimečné
- mnoho hospodářsky významných druhů
 - olejniny
 - zelenina

Asteraceae

- kosmopolitní čeleď
 - 1 100 rodů, možná 30 000 druhů
 - nemnoho v deštných lesích

Asteraceae

- stanoviště rozmanitá
 - lesy
 - louky
 - stepi až polopouště
 - plevele
 - mokřady
 - vzácně i vody

Cotula coronopifolia

Aster

Aster bellidiastrum

Aster alpinus

Erigeron

Erigeron aureus

Erigeron karvinskianus

Erigeron acris
www.nhm-wien.ac.at

Erigeron humilis

Erigeron uniflorus

Erigeron caespitosus

Conyza pannosa

Conyza feae

Conyza varia

Ageratina ligustrina

Ageratina riparia

Liatris punctata

Liatris ligulistylis
www.ubcbotanicalgarden.com

Adenostyles

Adenostyles alliariae

Adenostyles glabra

Adenostyles alpina

Adenostyles leucophylla

Filago

Filago minima

Filago lutescens

Antennaria microphylla

Antennaria racemosa

Antennaria parvifolia

Helichrysum arenarium
www.botany.cz

Helichrysum forskahlii

Helichrysum stoechas

Helichrysum rosulatum

Helichrysum arnicoides

Helichrysum gracilipes

Helichrysum aciculare

Helichrysum retortum

Helichrysum zwartbergense

Helichrysum formosissimum

Helichrysum citrispinum

Phaenocoma prolifera

Syncarpha milleflora

Syncarpha speciosissima

Gnaphalium supinum

www.floracyberia.net

Gnaphalium dealbatum

Stoebe alopecuroides

Psiadia boivini

Psiadia argentea

Psiadia punctulata

Psiadia laurifolia

Psiadia serrata

Phagnalon melanoleucum

Phagnalon sordidum

Phagnalon harazianum

Phagnalon saxatile

Phagnalon phagnaloides

Diplostephium costaricense

Tarchonanthus camphoratus

Inula

Inula hirta

Inula salicina

Inula ensifolia

Inula oculus-christi

Inula

Inula conyzae

Inula viscosa

Bupthalmum Inula

Bupthalmum salicifolium

Inula candida

Pulicaria vieraoides

Pulicaria lanata

Pulicaria diversifolia

Pulicaria diffusa

Chrysanthemoides monilifera

Grindelia

Grindelia squarrosa

Grindelia integrifolia

Ratibida columnaris

Gaillardia aristata

Nauplius daltonii
subsp. *vogelii*

Pallenis spinosa

Zinnia pauciflora

Bidens pilosa

Tagetes minuta

Tagetes patula

Achillea ptarmica

Verbescina ovatifolia

Achillea

Achillea clavенаe

Achillea erba-rotta

Chrysanthemum

Leucanthemopsis alpina

Leucanthemum ircutianum

Artemisia

Artemisia ludoviciana

Artemisia arctica

Artemisia frigida

Artemisia

Artemisia gorgonum

Artemisia tridentata

Ambrosia chamissonis

Xanthium strumarium

Petasites

Petasites albus

Petasites hybridus
www.flogaus-faust2.de

Doronicum

Doronicum austriacum

Doronicum columnnae

Doronicum

Doronicum glaciale

Doronicum calcareum

Arnica

Ligularia

Ligularia sibirica

Arnica montana

Homogyne

Homogyne alpina

Homogyne discolor

Senecio

Senecio fontanicola

Senecio hercynicus

Senecio

Senecio subalpinus

Senecio jacobaea
www.tcnweeds.ucdavis.edu

Senecio

Senecio carniolicus

Senecio rupestris

Senecio

Senecio inaequidens

Senecio hadiensis

Senecio oerstedianus

Senecio

Pseudogynoxys chenopodioides

Kleinia odora

Chrysothamnus viscidiflorus

Chrysothamnus nauseosus

Stoebe passerinoides

Hubertia tomentosa

Faujasia squamosa

Faujasia salicifolia

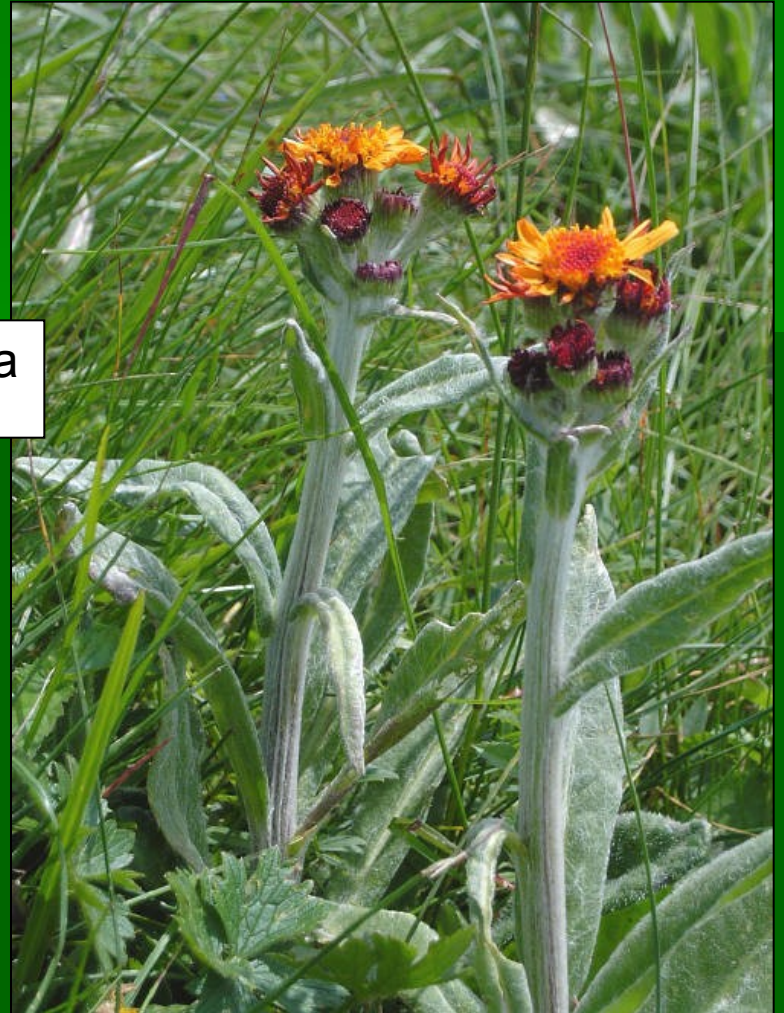

Euryops socotranus

Tephroseris

Tephroseris aurantiaca
www.bruehlmeier.info

Tephroseris crispa

Carduus

Carduus nutans

Carduus defloratus

Cirsium

Cirsium acaulon

Cirsium eriophorum

Cirsium

Cirsium pannonicum

Cirsium erisithales

Cirsium

Cirsium spinosissimum

Cirsium oleraceum
www.wildstauden.ch

Cirsium

Cirsium brevistylum

Cirsium subcoriaceum

Cirsium

Cirsium undulatum

Cirsium edule

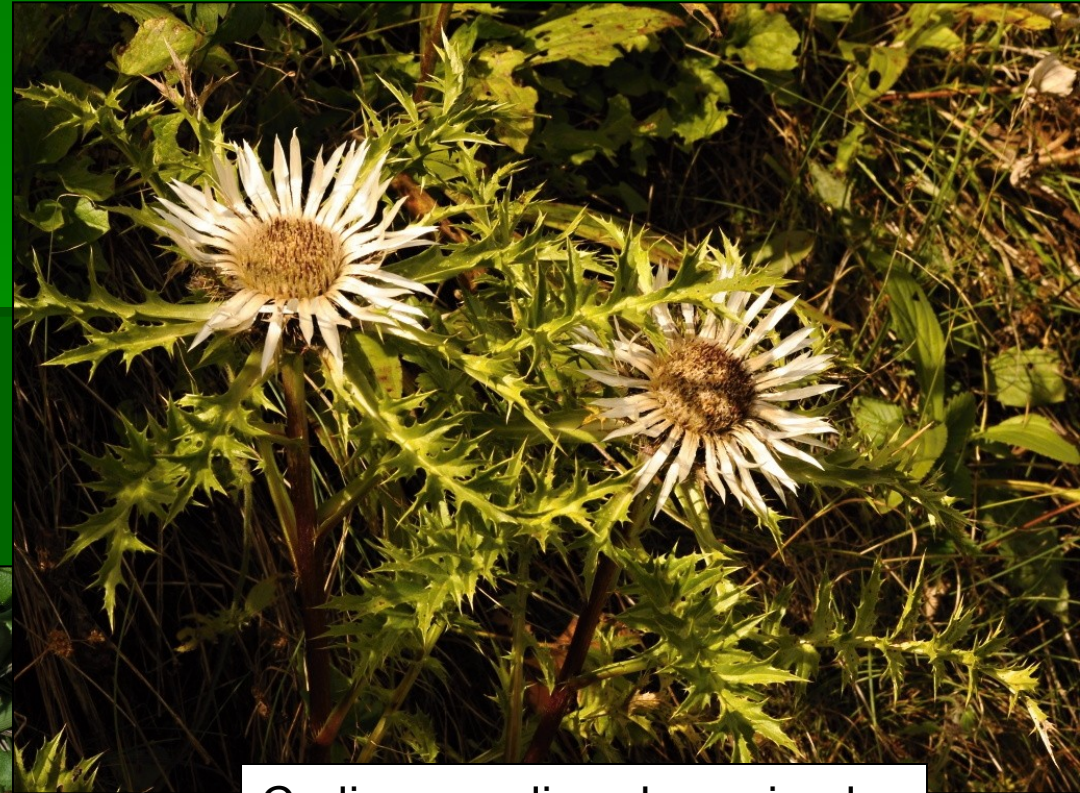

Cirsium hookerianum

Carduus schimperi

Carlina

Carlina acaulis subsp. *simplex*

Carlina acaulis subsp. *acaulis*

Echinops longisetus

Berardia lanuginosa

Centaurea

Centaurea pseudophrygia

Centaurea jacea
www.kuleuven-kortrijk.be

Centaurea

Centaurea triumfettii

Centaurea montana

Centaurea

Centaurea scabiosa

Centaurea ragusina

Plectocephalus varians

Centaurothamnus maxima

Ursinia nana

Vernonia arabica

Baccharoides schimperi

Lygodesmia juncea

Cicerbita

Cicerbita alpina

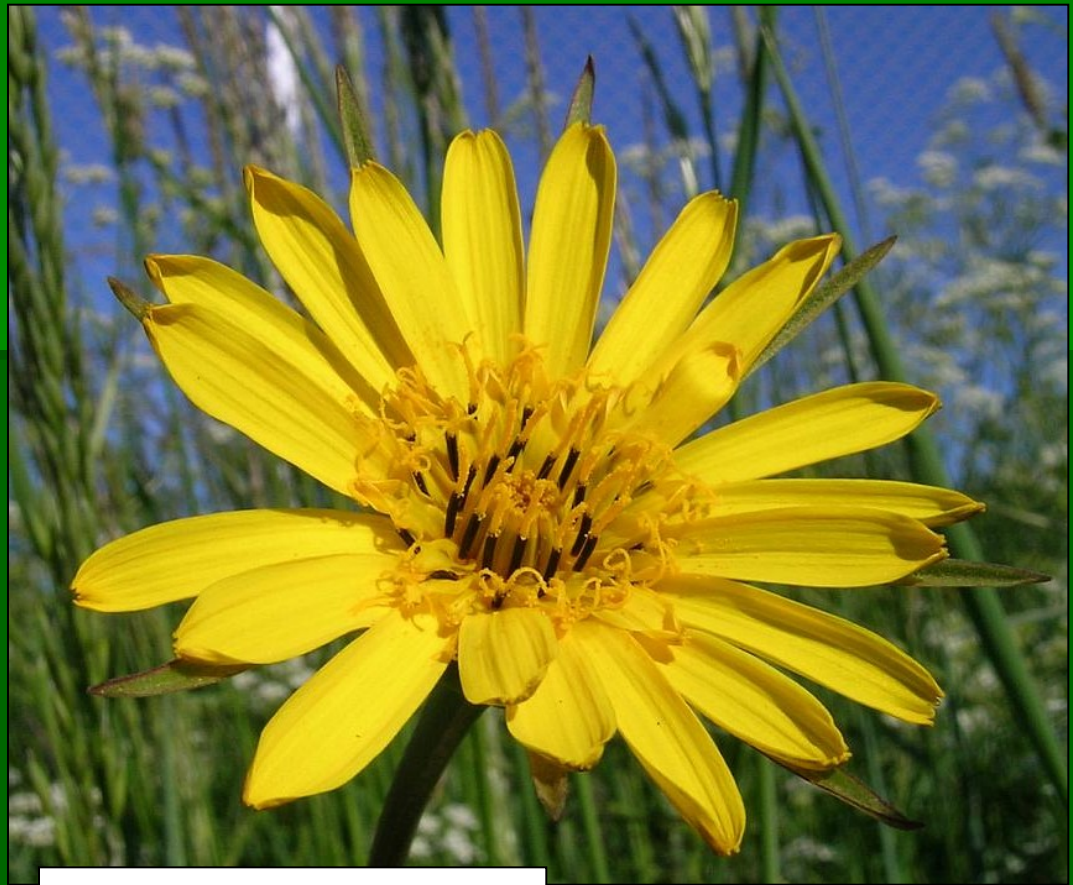
Cicerbita macrophylla
www.atlas-roslin.pl

Leontodon

Leontodon helveticus

Leontodon incanus
www.saxifraga.de

Tragopogon pratensis
www.floracyberia.net

Tragopogon porrifolius

Sonchus

Sonchus oleraceus
www.robsplants.com

Sonchus fruticosus
www.rostliny.nikde.cz

Sonchus daltonii

Hypochaeris

Hypochaeris radicata

www.ruhr-uni-bochum.de

Hypochaeris uniflora

Hieracium

- apomixis

Hieracium aurantiacum

Hieracium alpinum agg.
www.gloria.ac.at

Crepis

Crepis aurea

Crepis biennis
www.wildstauden.ch

Crepis

Crepis mollis
subsp. *hieracioides*

Crepis conyzifolia

Crepis

Crepis praemorsa

Willemetia

Willemetia stipitata

Scorzonera

Scorzonera humilis

Scorzonera hispanica

Scorzonera

Scorzonera purpurea

Scorzonera rosea

Dicoma cana

Launaea picridioides

Launaea gorgadensis

